

DIGITALIZACIJA KULTURNE BAŠTINE
I STARIH KNJIGA IZ
19. VIJEKA

Jasminka Trešnjo, dipl. bibliotekarka

DIGITALIZACIJA KULTURNE BAŠTINE I STARIH KNJIGA IZ 19. VIJEKA

Kulturna baština

- Pojam
- Evidentiranje
- Zaštita
- Promoviranje

DIGITALIZACIJA KULTURNE BAŠTINE I STARIH KNJIGA IZ 19. VIJEKA

Uloga biblioteke u očuvanju kulturne baštine

- Tradicionalna biblioteka - građa u papirnatom obliku
- Savremena biblioteka - digitalna ili digitalizirana građa

Digitalna biblioteka

- Građa u digitalnom obliku
- Građa u drugom obliku i treba je digitalizirati

DIGITALIZACIJA KULTURNE BAŠTINE I STARIH KNJIGA IZ 19. VIJEKA

Digitalizacija

- Prevođenje građe sa nekog drugog medija u digitalni oblik

Svrha digitalizacije:

- Olakšan pristup građi
- Očuvanje originalne građe
- Zaštita građe od čestog korištenja
- Povećanje i poboljšanje dostupnosti građe
- U potpunjavanje fonda

DIGITALIZACIJA KULTURNE BAŠTINE I STARIH KNJIGA IZ 19. VIJEKA

Postupci prije digitalizacije:

- Oprema
- Vlasnička prava
- Ljudski resursi
- Pohrana digitalizirane građe
- Izgled konačnog digitaliziranog proizvoda
- Alati za pristup (indeksi, metapodaci...)

DIGITALIZACIJA KULTURNE BAŠTINE I STARIH KNJIGA IZ 19. VIJEKA

- Finansiranje
- Vremenski period trajanja procesa digitalizacije
- Procjena fizičkog stanja građe
- Vrsta građe
- Izbor hardvera i softvera

DIGITALIZACIJA KULTURNE BAŠTINE I STARIH KNJIGA IZ 19. VIJEKA

Faze digitalizacije

1. faza:

priprema (izbor građe, provjera stanja građa) i sam proces digitalizacije

2. faza:

obrada digitalizirane građe, uređivanje, pohrana u datoteke, katalogiziranje, indeksiranje i omogućavanje pristupa digitaliziranoj građi

3. faza:

čuvanje građe i održavanje digitalizirane zbirke, zaštita građe u digitalnoj verziji - zaštita od neovlaštenog pristupa, kopiranja i daljeg distribuiranja, podrška, održavanje, arhiviranje i migracija

DIGITALIZACIJA KULTURNE BAŠTINE I STARIH KNJIGA IZ 19. VIJEKA

- Uloga biblioteke i bibliotekara u svim procesima digitalizacije
- Indeksiranje teksta ili sadržaja digitaliziranog izvora
- Metapodaci, ključne riječi
- Promocija građe
- Edukacija i podrška korisnicima

DIGITALIZACIJA KULTURNE BAŠTINE I STARIH KNJIGA IZ 19. VIJEKA

Naši planovi:

Prva faza

- Digitalizirati građu iz naše zbirke Stare i rijetke knjige (1. faza knjige iz 19. vijeka)
- Digitalizirati knjige Radimlja (1950) i Odabrane pjesme Alekse Šantića (1932) – dio kulturne baštine Hercegovine

Naredne faze:

- Digitalizirati fond naše Arhivske zbirke (monografska i serijska izdanja Univerziteta) i
- Fond Posebne zbirke (doktorski radovi) – izrada digitalnog repozitorija
- Digitalizirati neknjižnu građu sa logom Univerziteta
- Napraviti posebnu digitaliziranu zbirku građe o Džemalu Bijediću ili o Starom mostu (saradnja sa drugim baštinskim ustanovama)

DIGITALIZACIJA KULTURNE BAŠTINE I STARIH KNJIGA IZ 19. VIJEKA

Zaključak:

- Uvezati sve službe na Univerzitetu i biblioteku kroz procese digitalizacije
- Osigurati ljudske i materijalne resurse
- Detaljno obrazložiti, razraditi i odraditi sve faze rada digitalizacije, educirati javnost i poticati na korištenje digitalizirane građe
- Udružiti se sa drugim baštinskim institucijama